

Stor fest när svenskarna kom för att fira 230-årsjubileum

GAMMALSVENSKBY - En stor del av byborna är hängiven åt dryckenskap och en annan del hängiven åt otukt och lättja.

Det kan man läsa i en av rapporterna från svenska besök i Gammalsvenskby i Ukraina under 1800-talet. Myndigheterna utfärdade då också en förordning som påbjöd att ingen man fick gå ogift längre än till sitt 30:e år.

Ville han inte gifta sig skulle det bestraffas genom att göra tjänst som får - och kreatursvaktare åt staten. Mannen skickades då på stäppen under ett år, varpå han fick ett års betänketid. Om detta inte hjälpte skulle han på nytt förvisas på ett år i taget till dess att han tagit reson och bättrat sig.

Numera är situation en annan i byn, där fortfarande något dussin invånare har svenska som sitt ena modersmål bredvid ukrainska.

Glädjefest

Denna gamla svenska koloni firade den 1 maj sin 230-åriga tillvaro under festlig samvaro, med besök av drygt 40-talet personer från Sverige.

- Nu vära ve rätt narrandar (nu blev vi ordentligt lurade), lär de första svenskarna ha sagt efter att ha vandrat i nio månader från Dagö, och våren 1782 ha nått fram till det som skulle bli Svenskbyn.

Gruppen var hårt decimerad. De hade utlovats bostäder när de kom fram, men några sådana fanns inte. De fick som senare tidars utvandrare till Amerika börja med att bo i jordkulor, vid floden Dnjeprs strandsluttning.

Kolonin fick till en början namnet Schwedskaija kolonia, men fick sedan, då svenskarna börjat använda svensk översättning, namnet Gammalsvenskby.

Under många år, och fram till 1980-talet, var för Gammalsvenskby med omgivande region, de tyska byarna Schlangendorf, Mülhausendorf och Klosterdorf, stängda för utlänningar. Efter Sovjetunionens kollaps blev det möjligt för utlänningar att komma till området.

Levnadsmodet återkom och glädjen återvände. Något som för övrigt präglade hela den jubileumsfest som hölls den 1 maj.

,Jan Lundquist

jan.lundquist@pitea-tidningen.se

0911-645 24

Publicerad 29 maj 2012